

Presentació

Un any més, l'Institut d'Estudis Catalans ret compte de la seva acció. Teniu a mans la síntesi del proppassat curs acadèmic 2005-2006, un any curull d'activitats. És una selecció del que s'ha esdevingut a la nostra acadèmia, que sap, però, que encara li resta molt per fer.

Ben entrat el mes d'octubre, inaugurarem el curs acadèmic amb la presència del conseller primer de la Generalitat de Catalunya, Josep Bargalló. La lliçó inaugural la impartí el senyor Pere Roca, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, qui parlà d'«Antoni Gaudí i el disseny estructural». A més a més, l'acte serví per a retre homenatge a la compositora valenciana Matilde Salvador.

Són moltes les activitats que s'han dut a terme en aquest any acadèmic. Fóra impossible esmentar-les totes aquí i ara. D'això se n'encarregarà la memòria corresponent. En triaré algunes de les més significatives.

La Secretaria Científica ha endegat un cicle de conferències magistrals amb l'objectiu de difondre l'activitat de recerca més capdavantera que es duu a terme arreu del món entre la comunitat científica i el públic interessat. Per aquest motiu, diversos estudiosos i especialistes han visitat l'Institut per impartir-hi conferències i col·loquis. L'encarregat d'encetar el cicle fou el professor Ernesto Capanna, de la Universitat La Sapienza de Roma, qui parlà de «Battista Grassi: uno zoologo per la malaria». Al llarg de l'any ens hem honorat a rebre els professors Francisco Ruiz Berraquero, Ramón Núñez, James Testa, Mary Nash, Misericòrdia Ramon, Elisabeth Kessler, Martí Vall, Carlo Alberto Redi, Sheldon Glashow, Lynn Margulis i Roald Hoffmann.

Aquesta iniciativa incideix en la vocació de servei a la societat inherent a l'Institut d'Estudis Catalans, car apropa els coneixements científics actuals als ciutadans del nostre país. La lluita per a elevar la cultura catalana a la seva expressió més alta inclou saber aprendre d'altri i fer del nostre un espai idoni per al debat científic i humanístic.

La Societat Catalana d'Ordenació del Territori presentà l'*Anuari territorial de Catalunya 2004*, una eina molt consolidada per a l'anàlisi territorial amb informació sobre l'evolució del territori des del punt de vista dels diferents agents implicats.

El president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach, presidí la cloenda de l'Any Mundial de la Física, en què la Societat Catalana de Física s'implicà a fons. En l'acte es pronunciaren dues conferències a càrrec dels físics Ignacio Cirac i Miquel Salmeron.

La Secció Filològica ha organitzat diverses jornades sobre la llengua catalana. A Morella, els experts analitzaren els parlars específics de les comarques del nord del País Valencià i del sud de Catalunya, i a Banyoles es tractaren les conseqüències que la mundialització pot tenir per a la nostra llengua. Cal assenyalar la presentació de *La normalització terminològica en català: criteris i termes 1986-2004*, obra elaborada pel Centre de Terminologia TERMCAT amb el suport del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat. L'IEC participà en la creació d'aquest centre, que esdevingué un consorci en el qual l'IEC pren part activament.

Una bona nova per al reconeixement de la comunitat lingüística i cultural catalana a Internet ha estat la creació del domini *.cat* per part de la Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN), amb el vistiplau del Departament de Comerç dels Estats Units. La signatura del contracte programa de l'Institut amb la Generalitat de Catalunya, que haurà de servir per a finançar la nostra corporació durant el quadrienni 2005-2008, ha estat també una fita cabdal.

Com a acadèmia nacional, una de les línies de treball de l'Institut d'Estudis Catalans és la col·laboració científica i institucional amb la resta d'acadèmies del nostre país, dels països de parla i cultura catalanes, i d'arreu. Voldria destacar la reunió que totes les acadèmies catalanes plegades mantinguérem amb representants de l'Académie Française a la Casa de Convalescència per tal d'establir línies de treball conjuntes.

L'Institut ha participat a la 80a Assemblea General de la Unió Acadèmica Internacional, de la qual forma part des dels inicis, i ha participat a la reunió del Consell del Centre d'Estudis Catalans de la Universitat París-Sorbona, del Patronat de la qual és membre.

La presència internacional de l'Institut s'ha complementat amb la seva progressiva consolidació als territoris de llengua i cultura catalanes. Fruit de l'esforç per acomplir l'objectiu d'esdevenir-hi referent acadèmic, l'IEC ha obert enguany dues delegacions territorials més, a Alacant i a Lleida.

Aprofitant l'elaboració de la segona edició dels «Reports de la recerca a Catalunya», l'Institut ha endegat l'Observatori de la Recerca Catalana (ORC). L'objectiu d'aquest projecte és descriure, analitzar i avaluar les activitats científiques i tecnològiques que es desenvolupen en la geografia catalana a partir de dades fiables i actualitzades, tot seguint criteris internacionals. Amb aquesta finalitat, s'han signat convenis de col·laboració per a la transferència d'informació entre l'Institut i els principals agents de R+D+I catalans.

Maldem, doncs, per posar a l'abast de la comunitat científica i de la societat en general un sistema d'instruments de treball i fonts d'informació actual i retrospectiu sobre l'estat de l'activitat investigadora catalana. Agraixo l'esforç i la feina de tots els treballadors de l'Institut, sense els quals moltes iniciatives com aquesta no veurien pas la llum.

Els Premis Sant Jordi de l'Institut, el nombre de publicacions, programes de recerca, cursos universitaris i altres activitats segueixen avançant a bon ritme.

Enguany hem hagut de lamentar el traspàs dels membres numeraris Pere de Palol i Salellas i Josep Egozcue i Cuixart, del membre corresponent Robert Pring-Mill i del president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Josep M. Mas i Solench. Per a tots ells, el meu record més emocionat.

SALVADOR GINER
President de l'Institut d'Estudis Catalans
Octubre de 2006